

การศึกษาผลกระทบจากการเผาไหม้ในพื้นที่พรุจังหวัดนราธิวาส

กรมควบคุมมลพิษ, กรมอนามัย, กรมวิทยาศาสตร์ทหารเรือ, กรมทหารราบที่ 3 กองพลนาวิกโยธิน
และศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

บทคัดย่อ

การศึกษาผลกระทบจากการเผาไหม้ในพื้นที่พรุจังหวัดนราธิวาส ดำเนินการในปี 2534-2535 เพื่อให้ทราบถึงระดับความรุนแรงของมลภาวะทางอากาศ ที่เกิดจากการลุกไหม้ของดินอินทรีย์ในพื้นที่พรุที่มีผลต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนที่อยู่อาศัยในพื้นที่พรุและบริเวณใกล้เคียง โดยประเมินผลกระทบหลังจากการเผาไหม้ในพื้นที่พรูลิ้นสุดลง ติดตามการยุบตัวของดิน การเปลี่ยนแปลงของคุณภาพอากาศ พบว่าโดยทั่วไปพื้นที่พรุมีการยุบตัวเฉลี่ยประมาณ 4.7 เซนติเมตรต่อปี และยุบตัวเนื่องจากไฟไหม้ปีละ 3.3 เซนติเมตร มีปริมาณดินอินทรีย์ซึ่งประเมินโดยการสุ่มเจาะสำรวจร่วมกับการใช้โปรแกรมระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์สร้างแผนที่ระดับความลึกและคำนวณปริมาณดินอินทรีย์ในพื้นที่พรุบาเจาะได้ 110 ล้านลูกบาศก์เมตร และคำนวณการสูญเสียดินอินทรีย์เนื่องจากการเผาไหม้ปีละประมาณ 4.5 แสนลูกบาศก์เมตร คุณภาพอากาศในพื้นที่พรุบาเจาะ จากการตรวจวัดโดยหน่วยตรวจวัดคุณภาพอากาศแบบเคลื่อนที่ 3 ครั้ง ในช่วงเวลาต่างกัน คือ ช่วงแล้งและช่วงฝน พบว่าคุณภาพอากาศโดยทั่วไปอยู่ในเกณฑ์ดี ปริมาณก๊าซที่เกิดขึ้นอยู่ในระดับไม่เกินเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพอากาศในบรรยากาศของประเทศไทย แต่ปริมาณของฝุ่นละอองค่อนข้างสูง มีโอกาสเกิดปัญหาได้หากเกิดสภาวะลมสงบเป็นเวลานานในช่วงเกิดการเผาไหม้แต่องค์ประกอบของฝุ่นละอองมีปริมาณธาตุต่างๆ ต่ำ และไม่แตกต่างกันมากนักในช่วงฝนกับช่วงแล้ง จากการสำรวจผลกระทบที่มีต่อสุขภาพอนามัยโดยใช้แบบสอบถามทำการสัมภาษณ์พบว่า คิว้นไฟที่เกิดขึ้นน่าจะจะมีปัญหาต่อสุขภาพของประชาชนที่อยู่อาศัยในพื้นที่และบริเวณใกล้เคียง โดยเฉพาะอย่างยิ่งอัตราการเป็นโรคทางเดินหายใจและหลอดลมอักเสบ จะสูงกว่าผู้ที่อยู่อาศัยห่างไกลจากพื้นที่พรุ มาตรการในการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสามารถทำได้โดยการควบคุมระดับน้ำใต้ดินให้สูงขึ้น ส่งเสริมการใช้ประโยชน์ที่ดินให้เต็มพื้นที่ รณรงค์ให้ประชาชนทราบถึงอันตรายหรือผลกระทบจากการจุดไฟเผาดินอินทรีย์ นอกจากนั้นการจัดการทรัพยากรในพื้นที่พรุต้องเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ คำนึงถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้น อีกทั้งไม่เป็นการทำลายสภาวะสมดุลย์ของธรรมชาติ และจะต้องผลักดันให้พื้นที่พรุเป็นเขตคุ้มครองคุณภาพสิ่งแวดล้อม ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองคุณภาพสิ่งแวดล้อม 2535

คำสำคัญ : การเผาไหม้ พื้นที่พรุ